

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

SORTIDA INAUGURAL CURS

**ESTANY DE SANT MAURICI – PORTARRÓ D'ESPOT – ESTANY LLONG
AIGÜESTORTES – ESTANY DE LLEBRETA**

26 i 27 de setembre de 2009

HORARI PREVIST

Dissabte, 26 de setembre

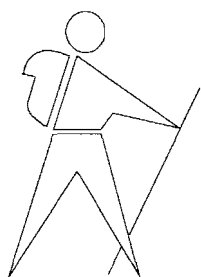
Sortida de la Plaça de l'Estació de Vilanova i la Geltrú.	10 h
Parada de descans a l'àrea de servei de Cervera	
Tremp. Dinar i visita.	13 h 30 min 17 h
Espot. Visita, sopar, dormir (Hotel Saurat).	19 h

Diumenge, 27 de setembre

Espot. Sortida cap a Sant Maurici amb els taxis-jeep	7 h 30 min
Sant Maurici. Inici de la travessa.	8 h
Pletiu de les Marrades. Reagrupament.	9 h 9 h 10 min
Portarró d'Espot. Reagrupament.	10 h 15 min 10 h 30 min
Estany Llong. Reagrupament.	11 h 30 min 11 h 45 min
Capella del Sant Esperit. Reagrupament.	12 h 45 min 13 h
Estany de Llebreta. Sortida cap a Boí amb els taxis-jeep (2 tandes)	13 h 45 min
Boí. Dinar (Fonda Fontdevila)	14 h 30 min
Sortida cap a Vilanova	17 h
Vilanova i la Geltrú.	22 h

Notes.-

- **** Aquesta vegada els horaris només són una primera aproximació. Això significa que és possible que es modifiquin sobre la marxa
- **** Per al bon desenvolupament de l'excursió cal la col·laboració de tothom. Tingueu en compte (ja s'ha dit d'altres vegades) que la Talaia no és una agència que organitza viatges; som una colla de gent que ens autoorganitzem i tots som responsables de com vagin les coses.

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

SORTIDA INAUGURAL CURS

**ESTANY DE SANT MAURICI – PORTARRÓ D'ESPOT – ESTANY LLONG
AIGÜESTORTES – ESTANY DE LLEBRETA**

26 i 27 de setembre de 2009

DESCRIPCIÓ DE L'ETAPA

Per raons òbvies aquesta sortida no s'ha anat a preparar prèviament. La descripció que hi ha a continuació és treçada de la guia *Pallars - Aran* (Centre Excursionista de Catalunya. Editorial Montblanc. 1971)

Sant Maurici (1900 m). Seguir la pista que voreja l'estany pel sud, creuar les valls de Monastero primer i, més amunt, la de Subenulls.

Pujada llarga amb esplèndida vista sobre l'estany i els boscos que l'envolten. El cercle de muntanyes de la vall, captiven fortament.

Situats a la part alta de la conca del Portarró, es poden evitar els revolts, per l'antic camí.

1h 45 min Portarró d'Espot (2425 m). Ampli i fàcil coll entre el pic del Portarró (2733 m), al nord, i la carena que puja de Subenulls, al sud.

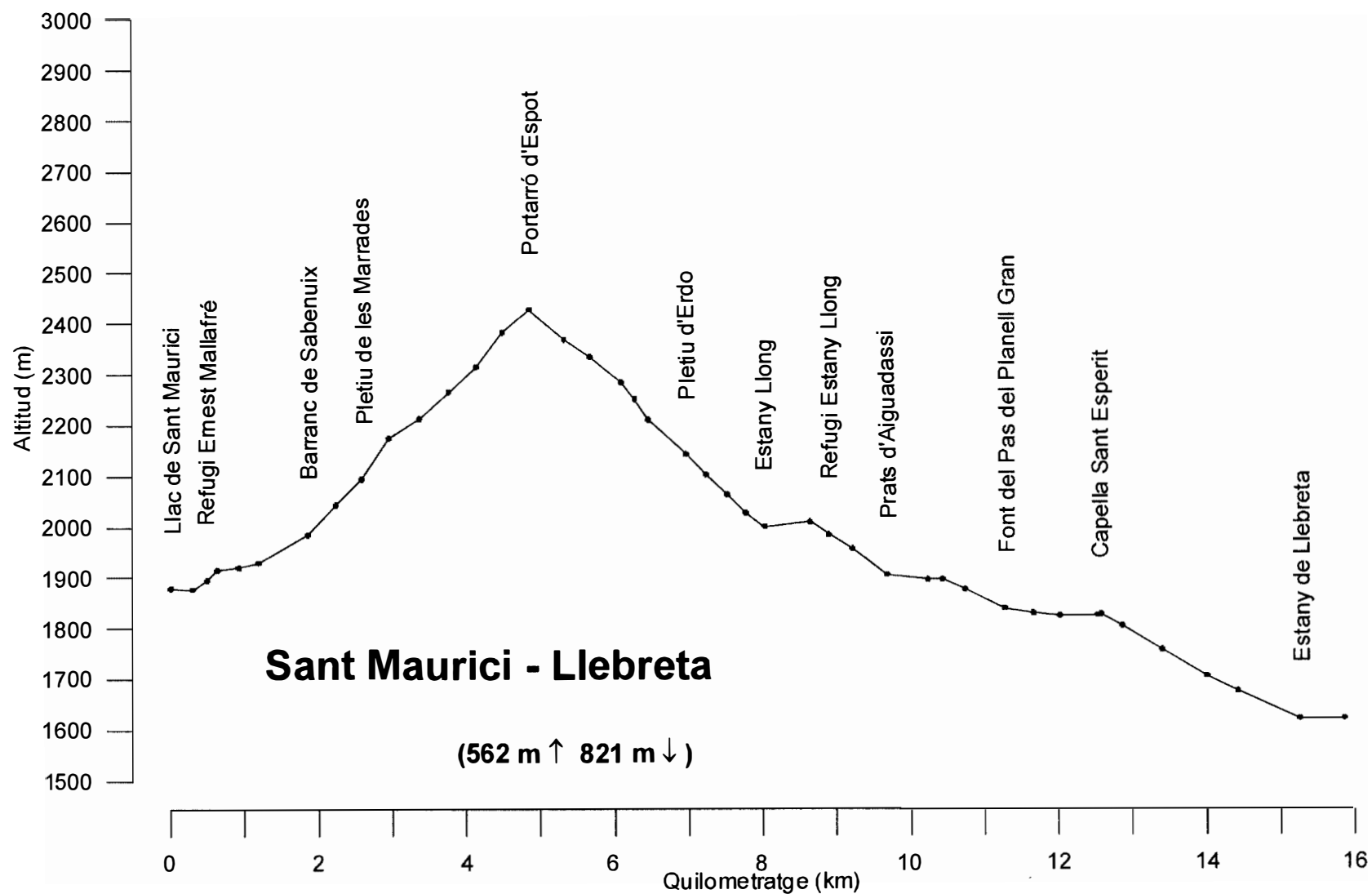
Pas a la vall de Sant Nicolau. Deixar a l'esquerra el camí i prendre pel glevet un ràpid descens a l'oest.

2 h 25 min Estany Llong (1900 m). Extens llac, vorejat per prats i boscos al sud i al nord pel pendent de pedres de les Pales de l'Estany Llong a la vessant del tuc de Colomers. Base d'acampada (extrem est) i de travessies al refugi Ventosa i Calvell i Estany Gento.

A l'aiguavés de l'estany, entre el bosc, es troba el refugi particular de la Companyia d'Electricitat. Continuar a l'oest pel camí.

3 h 30 min Aigüestortes i capella del Sant Esperit

3 h 50 min Estany de la Llebre (1620 m)

TREMP

El municipi de Trepmp és un dels exemples més complexos de la geografia de Catalunya, per tal com té més de 300 km², sense continuïtat física i amb gairebé una trentena d'entitats de població. Ara bé, la superfície del municipi no sempre fou tan gran. Trepmp tenia un terme històric de 8,31 km², que comprenia la ciutat de Trepmp i la quadra de Claret, que formava tradicionalment un enclavament separat pel municipi de Talam. El 1959 el terme passà a tenir 10,29 km², ja que hom hi afegí 1,98 km² que foren segregats del terme de Talam i que es corresponien amb els barris de les Adoberies, de la Pedrera i del Cementiri, els quals formaven part de la conurbació de Trepmp. La distorsió física del municipi arribà al començament dels anys setanta. El 1970 s'agregaren els termes de Sapeira (78,33 km²), Espluga de Serra (68,19 km²), Gurp de la Conca (46,99 km²) i Fígols de la Conca (77,88 km²). El 1972 foren agregats els termes de Palau de Noguera (2,71 km²) i Vilamitjana (13,98 km²). Definitivament la fessomia del municipi de Trepmp s'acabà de dibuixar el 1973 amb l'agregació del terme de Suterranya (5,61 km²). D'ençà d'aquest moment el municipi té una extensió de 303,98 km², i ha esdevingut el municipi més gran de Catalunya després del desmembrament del de Tortosa.

El nucli central del municipi és format per la ciutat de Trepmp, situada en un replà enlairat a la dreta de la Noguera Pallaresa, totalment envoltat pel terme de Talam, del qual el separen el barranc del Juncar i el de les Adoberies, el pendent de la Noguera a l'oest i el barranc de Riucós a la part sud, creuat pel pont de la carretera de Balaguer.

La ciutat de Trepmp (468 m) va néixer en un petit domini eclesiàstic a redós de l'església de Santa Maria, al

llarg del segle XI. Aquesta església i les cases que l'envoltaven es van cenyir amb una muralla, que en part devia correspondre al traçat històric dels murs i valls refet a partir del 1381 per ordre de Pere III.

Així quedà configurat el nucli antic de la població, perfectament visible per la seva forma ovalada i pels seus carrers comprimits i estrets, amb un passeig o ronda que els envolta i que en un ampli sector, recorregut avui dia per la carretera de Lleida a la Vall d'Aran, guarda encara el nom de carrer o passeig del Vall, en record del fossat que circumdava la muralla. L'antiga muralla, avui dia pràcticament desapareguda, tenia quatre portals: el de Peressall, el de Soldevila, el de Sant Roc i el de Capdevila, i la flanquejaven sis torres, de les quals en queden tres, la dels Padres, la de la Sagristia i la de Mingo; una quarta torre, la Gavatxa, fou enderrocada fa pocs anys durant les obres de modernització que feren enderrocar també el portal de Soldevila (1903) i el de Peressall (1915). D'aquestes tres torres rodones, la més ben conservada és la de la Sagristia, adossada a l'església parroquial; la dels Padres -dita així perquè era annexa al col·legi de Pares de la Sagrada Família fundat el 1864- tingué instal·lada temps enrere una estació del servei meteorològic.

Entre els edificis més remarcables de Trepmp hi ha en primer lloc l'església canonical o col·legiata de Santa Maria, coneguda de segles per Santa Maria de Valldeflors, per la llegenda de la troballa de la imatge que la presideix. L'església de Santa Maria, dita antigament de Pallars, és la que va donar ori-

gen a la població, la qual es va fundar entorn d'ella i del territori exempt que l'envoltava. Malgrat les invasions i les destruccions àrabs evocades per cronistes sense prou fonament, la primera menció històrica, i encara molt dubtosa, és la de l'acta de consagració de la catedral d'Urgell del 839, on s'esmenta l'església de Santa Maria, "*que dicunt ad Trimplo*," en un document que sembla redactat al final del segle X.

Es tracta d'una església espaiosa d'estil gòtic tardà, d'una gran nau, de 40 m de llargada per 13 d'amplada i 29 d'alçada, coberta amb voltes de creueria, acabada amb un gran absis rodó a l'interior i d'aspecte poligonal, pels grans contraforts a l'exterior. Té un petit creuer que li dona planta de creu llatina, amb els altars del Santíssim i de Sant Bonifaci a cadascun dels seus braços. La nau té capelles a cada costat i una porta al costat dret, que dona a la

placeta de l'Església, indret on sembla que hi hagué l'antic claustre, del qual ens han pervingut alguns capitells, aprofitats per a piques d'aigua beneita, i les dependències canonicals, ara desaparegudes. Al presbiteri hi ha un senzill sepulcre del bisbe d'Urgell Francisco José Catalán de Ocón, que morí a Tremp en visita pastoral el 1762.

Flanqueja l'església per un costat la base massissa del campanar, quadrada, que quedà inacabat i que el 1909 es va acabar amb un cos poligonal vuitavat, amb grans finestrals per a les campanes, amb coronament metàl·lic en forma d'arcs d'una cúpula. A l'altre costat hi ha la torre rodona de la muralla dita de la Sagristia.

Un altre edifici notable és l'antic hospital, un edifici de pedra sòlid i majestuós. Fou erigit al carrer del Forn, poc després del 1521, gràcies al llegat de Jaume Fiella, un eclesiàstic fill de Tremp que morí essent canonge i degà de la seu de Barcelona. Aquest Hospital de Pobres fou traslladat el 1835 al convent de Caputxins, on restà sota la direcció de les monges de l'Immaculat Cor de Maria (1860). L'antic hospital fou convertit el 1840 en presó del partit judicial i després en magatzem municipal. El nou hospital conserva de l'antic convent de Caputxins, erigit el 1627, l'antic claustre senzill i auster.

ESBOT

El terme municipal d'Espot, de 97,22 km², al sector sud-occidental de la Vall d'Àneu, en contacte amb el Pallars Jussà, l'Alta Ribagorça i la Vall d'Aran, comprèn tota la vall d'Espot, que afluïx per la dreta a la Noguera Pallaresa en forma de vall suspesa, d'origen glacial, separada de la principal per graus de confluència.

El municipi limita al nord amb els termes de València d'Àneu, Esterri d'Àneu (pel pic de Quartiules) i

la Guingueta d'Àneu, que també hi confronta pel sector de llevant; al sud-est termeneja amb Rialp; al sud amb Sort i la Torre de Cabdella (Pallars Jussà), i a l'oest amb Barruera (Alta Ribagorça) i Salardú (Vall d'Aran).

L'ampli territori és emmarcat a la capçalera de la vall per alts massissos que formen diverses valls lacustres afluents a la principal a través, principalment, de l'estany de Sant Maurici, que és un dels centres del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, compartit amb el terme ribagorçà de Barruera; al vessant pellarès el parc comprèn les valls altes del Riu Escrita i del de Peguera.

La vall d'Espot és drenada pel Riu Escrita o riu d'Espot, de direcció oest-est, afluent per la dreta de la Noguera Pallaresa a l'alçada del pont de la Torrassa, format pel riu de Ratera, la coma d'Amitges i la ribera de l'Abeller (que conflueixen a l'estany de Ratera, al nord del de Sant Maurici), pel riu del Portarró, el de Subenuix i el de Monestero (que s'ajunten pel sud, el sud-oest i el sud-est a l'estany de Sant Maurici) i que rep després per la dreta el torrent d'Estany Serull, procedent d'Estany Serull, i el riu molt més important de Peguera, que prové del circ lacustre de Peguera i que segueix una direcció sud-oest - nord-est i afluïx a llevant d'Espot, i encara, també per la dreta, el barranc dels Estanyets o riu de la Mata i el de Barrader.

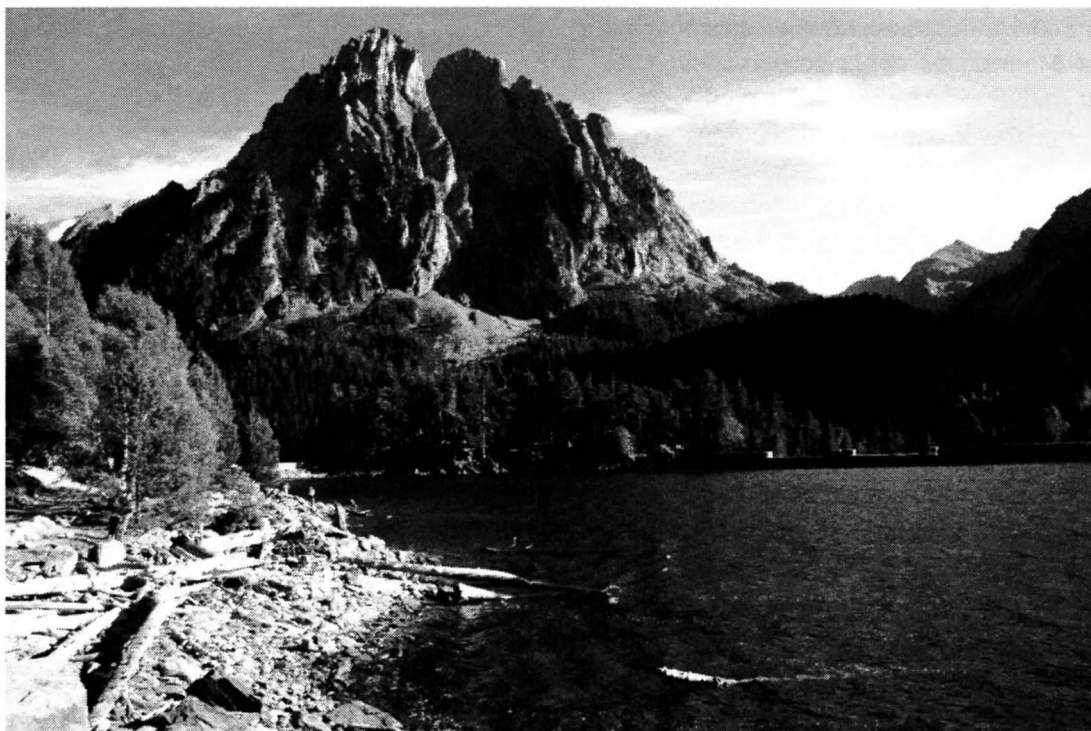
El muntanyam que envolta la vall s'inicia al nord-est, des de la Noguera Pallaresa pel pic de Boliera (1934 m) i el de Vellendo o de Quartiules (2222 m), carena que separa el terme del de la Guingueta d'Àneu, i continua vers ponent, al límit amb el municipi de Son, pel pic de Mil Potros (2593 m), el de Pinató (2553 m) i la serra de les Agudes (2762 m). Abans d'arribar al sector limítrof amb el territori de la Mancomunitat dels Quatre Pobles, canvia de direcció vers el nord a través de Montsaliente (2888 m), al port de Sant Maurici; ja en contacte amb el territori esmentat, s'alcen els cims culminants del pic de Bassiero (2903 m), el d'Amitges (2848 m) i el tuc de Saboredó (2840 m), seguits, ja al límit amb el terme aranès de Tredòs, pel tuc de Ratera (2858 m) i el Gran Tuc de Colomers (2930 m), trifini entre els termes d'Espot, Salardú i Barruera.

Als vessants de migdia dels pics de Bassiero, Saboredó i Ratera es forma la coma de Ratera, capçalera del Riu Escrita, amb un circ lacustre on es destaquen l'Estany Gran d'Amitges, que una moderna res-

closa ha convertit en un dels més cabalosos del sector (760.000 m³), l'estany de la Munyidera i l'estany de Ratera, immissaris de l'estany de Sant Maurici.

L'estany de Sant Maurici és el més conegut i important de la vall; d'oest a est té uns 800-900 m de llargada per uns 150-200 d'amplada i una capacitat de 2.600.000 m³. De la resclosa construïda a la sortida (sud-est) surt un canal de 6,2 km de llargada, paral·lel al Riu Escrita, que porta l'aigua a un dipòsit regulador des d'on una canonada d'1,25 km la condueix a la central elèctrica de Sant Maurici, ja vora Espot de Dalt. Prop de l'estany de Sant Maurici, envoltada de boscos i d'un bell paisatge de muntanyes, hi ha l'ermita de Sant Maurici, que li dona nom, i el refugi d'Ernest Mallafré. Més al nord, prop de l'Estany Gran d'Amitges, es troba el refugi d'Amitges. Vora el refugi d'Amitges hi ha catalogat com a arbre monumental un pi d'uns 15 m d'alçada, conegut popularment com el pi d'Amitges.

A ponent de la coma de Ratera s'alça la serra de Crabes (2790 m), que constitueix la divisòria d'aigües entre els vessants pallarès (coma de Crabes) i ribagorçà, vessant que té dins l'extrem de ponent del terme un petit sector de l'extens circ lacustre de Colomers, dominat pel tuc esmentat, amb els estanys de Bergús i Redó de Colomers, immissaris del riu de Sant Nicolau (vers Barruera). A migdia de la serra de Crabes s'obre pas el **portarró d'Espot** (2423 m), per on passa el camí tradicional del Pallars a la Vall de Boí. El límit amb Barruera continua vers el sud fins a la collada dels Gavatxos, que comunica les valls de Boí, de Cabdella i Espot i és dominada a llevant per l'alterós pic de Subenuix (2949 m), que inicia una alta carena, limítrofa amb el terme de la Torre de Cabdella, de direcció nord-oest - sud-est, amb el Pic Morto (2901 m), el de Sobremonestero (2846 m), el de Pegueta (2982 m), el tuc de Saburó (2908 m) i el pic de Mainera (2906 m). Dels vessants nord d'aquesta carena davallen vers l'estany de Sant Maurici les comes de Subenuix i de Monestero, amb petits estanys.

Entre les comes de Monestero i de Peguera, dominant el llac de Sant Maurici i els vessants esquerres del Riu Escrita, totalment dins el terme d'Espot i al sector de ponent del Parc Nacional d'Aigüestortes, s'alça la coneguda **Serra dels Encantats**, resultat d'una intrusió granítica potent incrustada en el paleozoic, a la qual donen nom els dos cims o "germans" situats al sector nord-est, el Gran Encantat (2747 m) i el Petit Encantat (2738 m), separats per una enforcadura. Lloc atractiu per als escaladors, foren dominats per primera vegada per Fontan de Negrín el 1901 i el Petit Encantat, per segona vegada, per Jaume Oliveres el 1902. Més a llevant ultrapassa llur alçada el pui de Llinya (2869 m). La vall de Pe-

guera, formada als vessants septentrionals dels pics de Peguera, de Saburó i de Mainera, corre en direcció sud-oest - nord-est vers Espot, on desguassa; a la capçalera hi ha el circ lacustre de Peguera, d'origen glacial i amb nombrosos estanys com el Petit i el Gran de Peguera, el del Cap del Port, el de la Llastra, l'Amagat i els Escondits de Trescuro; l'Estany Negre (1.200.000 m³, el més gran), el Tort de Peguera (760.000 m³) i el de la Coveta, amb el de Lladres, més avall (90.000 m³), han estat convertits per mitjà de rescloses en pantans que alimenten la central elèctrica de Lladres.

El municipi d'Espot comprèn, a més del poble d'Espot, el d'Estaís, el despoblat de Novelles i l'antic castell de Llort; hi ha diverses centrals hidroelèctriques (la d'Espot, la de Sant Maurici, la de Lladres i la de la Torrassa) i l'estació d'esports d'hivern de Superespot.

El poble d'Espot és situat a 1321 m d'altitud, a banda i banda del Riu Escrita: el nucli de l'esquerra, on hi ha l'església, és anomenat Espot Solau o de Dalt, i el de la dreta, a migdia, Espot Obago. L'església parroquial de Santa Llogaia és un petit i típic edifici de la vall, d'una nau i campanar de torre quadrada amb el segon cos vuitavat i coberta piramidal, que s'alça a un extrem d'Espot Solau, prop del pont de la Capella. Damunt Espot Obago hi ha una antiga torre circular de defensa, dita la torre dels Moros, i als afores, la central elèctrica de Sant Maurici. El poble conserva el caràcter tradicional, amb teulades de llicorella, malgrat les noves construccions sorgides arran de l'increment del turisme, motivat tant per l'esquí com per l'excursionisme. A 1 km aigua avall del riu, a la dreta, hi ha les restes de l'antiga església romànica de Santa Maria d'Espot.

A la mateixa confluència del Riu Escrita amb la Noguera Pallaresa s'alça la torre de defensa de base circular, prou escapçada, a la dreta de la carretera, anomenada la Torrassa i que fou un important punt estratègic a l'entrada de la Vall d'Àneu. Una mica més amunt es troba lo Mall, tros de ferro que surt uns 70 cm de terra a la dreta del camí; una llegenda que el feia l'arma d'un gegant inspirà a Jacint Verdaguer en el seu Canigó l'episodi de la maça de Rotllan (*Tot passant pel pla d'Esterri / pel camí que baixa a Gerri / mal clavada en un llis d'herba, / ha ovirat fèrria i superba / la gran maça de Rotllan.*).

Aigua avall de la Noguera, dominant la riba dreta i a poca distància de la central elèctrica d'Espot, hi ha les escasses restes del castell de Llort, enlairat a 300 m sobre la central, en un abrupte vessant sobre la Borda del Terrisaire. Sota seu es troben escassos vestigis de l'antic lloc de Novelles.

BOÍ

El municipi de Barruera té una extensió de 219,47 km² després de l'annexió, el 1965, del terme municipal de Durro. En la seva configuració actual, el terme llinda al nord amb els de Salardú i Viella (Vall d'Aran), al nord-est amb Espot (Pallars Sobirà), a llevant amb la Torre de Cabdella (Pallars Jussà), al sud amb el Pont de Suert i a ponent amb Vilaller. El terme és molt muntanyós i apareix articulat en diverses valls. La principal i la que forma l'eix del terme és la Vall de Boí, constituïda per la Noguera de Tor; hi afluïxen les valls de Sant Nicolau, de Sant Martí i de Durro, que articulen el terme i defineixen la localització dels diversos nuclis de població.

El topònim Barruera és esmentat als documents medievals com a Varorzera, és a dir, *vallis ursaria*, 'vall d'óssos', interpretació que presenta dificultats des del punt de vista filològic, que tanmateix sembla que es podrien explicar per una evolució local arcaica.

Dins del municipi hi ha el poble de Barruera, que n'és el cap, i els pobles de Boí, Taüll, Erill-la-vall, Durro, Cardet, Còll i Saraís. Cal destacar, també, la nova urbanització del Pla de l'Ermida i el balneari de Caldes de Boí.

El terme actual comprèn tota la Vall de Boí, des de l'estret de les Cabanasses al sud-oest i aigua avall d'aquest els llocs de Còll i Saraís, fins als massissos granítics de Besiberri, Comaloformo, Montardo i el Gran Tuc de Colomers (amb altituds superiors als 2800 m), a tramuntana, que fan de partió amb la Vall d'Aran. La Vall de Boí és travessada en direcció nord-est - sud-oest per la Noguera de Tor, que es forma sota el Montardo d'Aran (2830 m), el tuc de Ribereta, el cap del Port de Caldes i, sota la serra de Tumeneia, als estanys de Tumeneia, Negre i de Cavallers.

Aigua amunt de la Noguera de Tor, emplaçats gairebé simètricament a banda i banda del riu, trobem els pobles d'Erill-la-vall, a la dreta, i de Boí, a l'esquerra, situat aquest sobre el riu de Sant Martí (prop de la seva confluència amb la Noguera) i l'antic camí a Cabdella. La població és vora l'església i el lloc rocós conegut encara pel nom del Castell, bé que no en restin vestigis (el castell de Boí era descrit per Pujades). La població era emmurallada; en resten encara panys de muralla, una torre rectangular i un portal d'accés, amb arc de mig punt i apuntada la volta interior. La villa de Boginés documentada el 1079 i el castell era el més important de la vall (el 1381 tenia 12 focs). La indústria tradicional consistia en dos molins fariners, una serradora, uns telers i, vora el terme de Durro, s'explotaven mines de plom que nodrien l'antiga Farga.

L'església parroquial de Sant Joan de Boí és un edifici romànic, en origen de tres naus cobertes de fusta i posteriorment reformades i cobertes amb voltes; només se'n conserva un absis. El campanar, de planta quadrada, és de tipus llombard. El temple contenia un conjunt de pintures murals romàniques d'un gran interès; conservades avui al Museu d'Art de Catalunya, hom ha instal·lat al temple sengles

reproduccions. Les pintures, que s'han de datar dins el segle XI, decoraven els murs. Vora la porta hi ha una escena ornamental amb la figura d'un camell; una altra conté, dins de quadrícules, els animals d'un bestiar; en una altra composició hi ha, contraposades, representacions del Paradís i de l'Infern. Una de les escenes més cèlebres és la lapidació de sant Esteve, d'un gran dramatisme. Darrere el cap del sant hi ha la inscripció *Teodopoc*, és a dir, Teodor en grec, de la qual s'ha dit, sense que es pugui verificar, que es podria tractar del nom del pintor, que aleshores seria de procedència oriental. Una altra escena és la d'uns joglars que, segons Joan Ainaud, s'explica per la il·lustració de la Bíblia del segle XI anomenada de Rodes. Un altre lot de pintures de Sant Joan de Boí procedeix del pòrtic de l'església; de temàtica ornamental i viva policromia, són més estàtiques i geometritzants i més tardanes, probablement del segle XII.

La Vall de Boí ha esdevingut famosa arreu del món culte gràcies a l'existència de les seves magnífiques esglésies romàniques, les pintures de les quals són al Museu d'Art de Catalunya, i al fet que, pioneres a ser estudiades i divulgades, simbolitzen la recuperació i l'estima de l'art romànic a Catalunya. La història de la seva revaloració s'inicià el 1907 amb l'expedició de la missió de l'Institut d'Estudis Catalans a la ratlla d'Aragó. Les pintures de la Vall de Boí foren conegudes mundialment amb la publicació del dit Institut sobre *Les pintures murals catalanes*, obra en la qual treballaren Josep Pijoan, mossèn Josep Gudiol i Joaquim Miret i Sans. S'hi reproduïen fotografies i còpies en color de Joan Vallhonrat. Fou gràcies a aquest pintor que el 1918 es descobrí, a Mur, que un grup de financers i antiquaris estrangers havia comprat en bloc la major part de les pintures murals i que pretenia, amb l'ajut de tècnics italians, d'arrencar les pintures i endur-se-les als Estats Units. La Junta de Museus de Barcelona, tot i que aleshores no hi havia a Espanya lleis que privessin l'expatriació d'obres d'art, hi intervingué de seguida. No es pogueren recuperar les pintures de l'absis ma-

jor de la col·legiata de Mur -les primeres que s'havien arrencat-, però adquiriren tots els altres conjunts que ja havien estat venuts. L'operació de rescat, d'arrendament i de trasllat al museu de Barcelona s'inicià al desembre del 1919 i fins al novembre del 1923. La instal·lació de les obres al Museu del Palau de la Ciutadella s'inaugurà al juny del 1924. Dirigí els treballs d'arrencament i restauració de les pintures el professor Franco Steffanoni, de Bèrgam, ajudat per Arturo Dalmati i Arturo Cividini. Avui, les pintures de Sant Joan de Boí, de Sant Climent i de Santa Maria de Taüll són al Museu d'Art de Catalunya, que des del 1931 és instal·lat al Palau Nacional de Montjuïc, de Barcelona.

PARC NACIONAL D'AIGÜESTORTES I ESTANY DE SANT MARICI

El Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici es creà el 21 d'octubre de 1955 per Decret del Ministeri d'Agricultura, d'acord amb la llei de parcs nacionals del 1916, i fou reglamentat l'any 1957. El Parc fou reclassificat segons la Llei 7/1988 del 30 de març dictada pel Parlament de Catalunya, atenent a la Llei 12/1985 del 13 de juny sobre Espais Naturals, la qual determina que els parcs

nacionals han d'ésser creats per llei. Aquesta llei del 1985 defineix la figura del parc nacional com un espai natural d'extensió relativament gran, no modificat essencialment per l'acció humana i que té interès científic, paisatgístic i educatiu. La finalitat de la declaració és la de preservar aquest espai de qualsevol intervenció que pogués alterar la fisonomia, la integritat o l'evolució dels sistemes naturals. De fet, la llei només permet els usos i els aprofitaments tradicionals compatibles amb les finalitats de protecció i conservació del parc. En la llei del 1988 també es fixaren els límits del Parc després de ser ampliat amb 379 ha, i s'establí una Zona Perifèrica de Protecció, els límits de la qual foren modificats segons quedà redactat en la Llei 22/1990 del 28 de desembre.

La classificació de parc nacional és la màxima figura de protecció dels espais naturals a tot el món. Però, tot i la importància d'aquest indret, ja que és l'únic espai natural que deté la categoria de Parc Nacional dins l'àmbit territorial de Catalunya, mai no ha estat reconegut com a tal per la UICN (Unió Internacional per a la Conservació de la Natura), institució constituïda per governs i organitzacions no governamentals, científics i experts en conservació, units per al foment de la protecció i l'ús sostingut dels recursos. Les causes d'aquesta manca de reconeixement internacional són les activitats econòmiques que s'hi han desenvolupat. Les concessions per a dur a terme explotacions hidroelèctriques motivaren la construcció de preses de contenció i canals. Aquestes obres, que hom havia realitzat abans de la creació del Parc Nacional, produïren l'alteració geomorfològica i del règim hidrològic natural. També havia estat tradicional la pastura dels ramats locals, l'aprofitament forestal, la pesca, que no es prohibí totalment fins el 1987, i la caça.

BIBLIOGRAFIA

- ** Hipermapa de Catalunya
<http://www10.gencat.net/ptop/AppJava/cat/actuacions/territori/hipermapa.jsp>
- ** Hiperenciclopèdia (Comarques)
<http://www.grec.net/cgibin/sumariel.pgm>

Agustí Poch. Setembre 2009

